

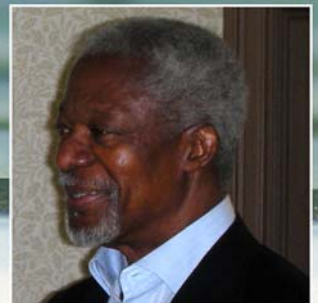
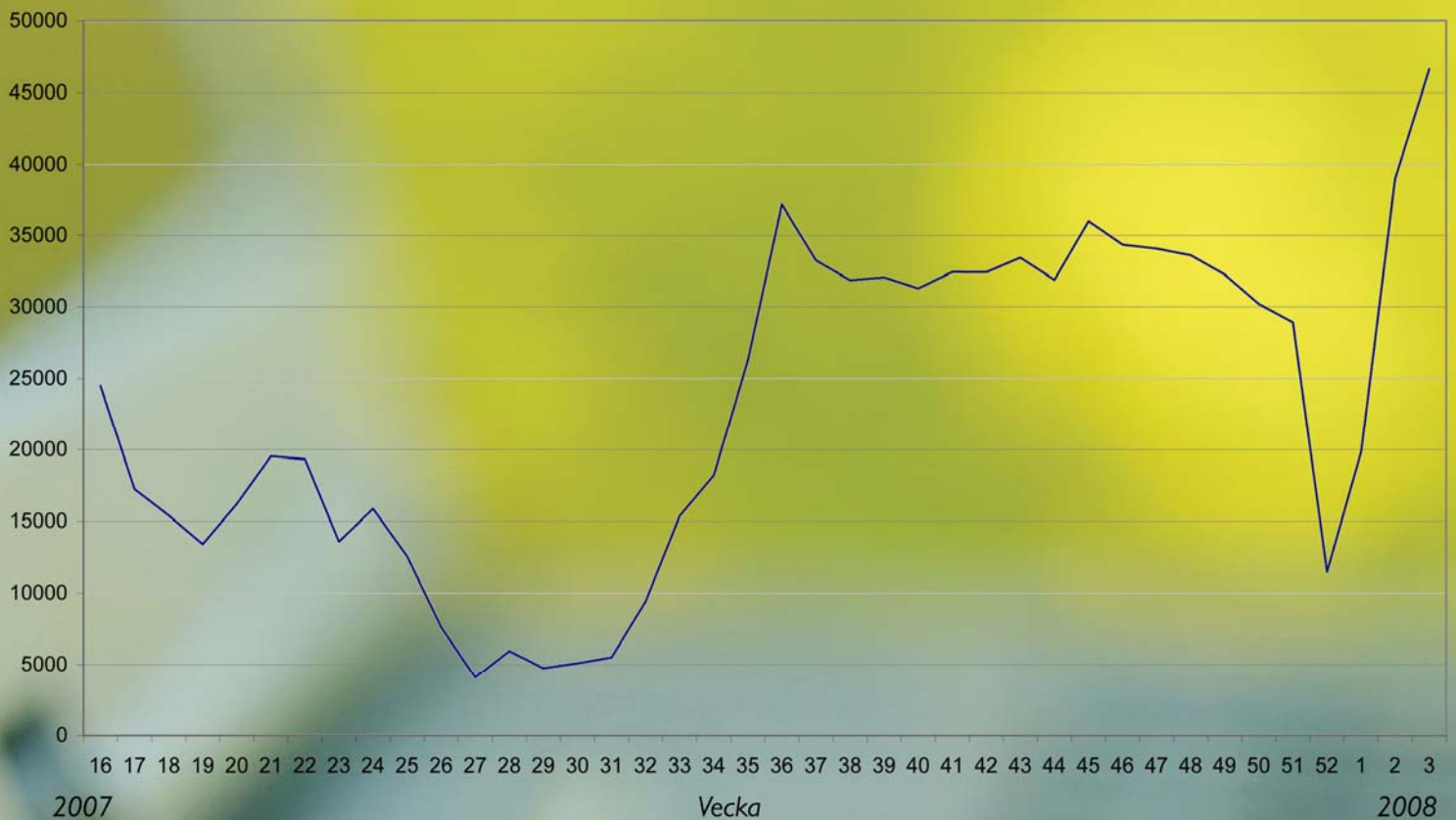

UPPSALA
UNIVERSITET

Uppsala universitets Learning Lab

Verksamhetsberättelse 2007

Antal inloggningar i Studentportalen per vecka

Innehållsförteckning

Uppsala Learning Lab i sammanfattning	4
ULL under 2007	4
Aktiviteter	5
Aktiviteter i siffror	5
73% fler aktiviteter än tidigare år	5
Var för it i lärandet?	9
Utvecklingsarbete 2007	11
Läraryrket	11
Arbete under våren	11
Utvärdering	11
Sammanfattning av läraryrket	11
Studentportalen	12
Öppen källkod	13
Utvecklingsarbete	13
Organisation	14
Utbildning - Effektiv studiemiljö med studentportalen	14
Presentationer och besök	14
Information	15
Det Pedagogiska Torget	15
Testverksamhet	16
Årets övriga aktiviteter	17
Seminarier	17
Minimässan	18
Kurser	18
Kursen It i undervisningen	18
Undervisa med hjälp av en lärplattform - Ping Pong-kurser	18
Undervisa och handleda i virtuella möten - E-möten	18
Föreläsningar och instruktioner på webben	19
Podsändning i praktiken	19
Besök på institutioner, fakultetsnämnder m.fl.	19
Institutionen för kvinnors och barns hälsa	19
Institutionen för kirurgiska vetenskaper	19
Institutionen för kärn- och partikelfysik	19
Kursvärderingar vid samhällsvetenskapliga fakulteten	20
Senaten	20

Historisk-filosofiska fakultetsnämnden	20
Sammanställning av besök under 2007	20
Möten för samverkan och samarbete	22
NSHU	22
UR Access	22
PAUG	22
Studiebesök vid Åbo Akademi	22
Inom Uppsala universitet	22
Områdesnoder för expertstöd inom it	22
Möten om Studentkonton	23
Nätpub	23
Samverkan inom UPI	23
Projekt	24
Prolearn - Network of Excellence	24
EU-projektet LUISA	24
Projektet strömmande media	24
Systemägarskap	26
Ping Pong 2006	26
Enkät om lärplattformen Ping Pong	27
E-mötesverktyget Marratech	28
Support och verkstad	28
Informationsaktiviteter	29
Informationsaktiviteter	29
Mediebevakning	29
Konferens- och kursdeltagande	30
Online Educa	30
Nätuniversitetet: Att ge bort kunskap	30
Nordisk Universitets Informatörskonferens, NUAS	30
Anställda vid ULL under 2007	31
Bilaga 1: Aktiviteter 2007	33
Bilaga 2: Utvärdering av lärarprojekt	34

Uppsala Learning Lab i sammanfattning

Uppsala universitets Learning Lab, ULL, är en avdelning inom universitetsförvaltningen med uppdraget att initiera och utveckla användningen av it i undervisningen och som verktyg i forskningsprojekt. Detta görs främst genom utbildning av lärare och annan personal i de gemensamma it-resurser som finns att tillgå inom universitetet. ULL har också i uppdrag att utveckla lärandemiljöer och mötesplatser för att skapa en bra grund för utvecklingen av it inom universitetet. Genom seminarier, kurser och besök på enheter och institutioner vid universitetet sprids erfarenheter och ges handledning till stora och små grupper av lärare. I uppdraget ingår också att delta i forsknings- och utvecklingsprojekt och nätverk.

ULL är systemägare till de universitetsgemensamma systemen inom utbildningsområdet: lärplattform, e-mötesverktyg och studentportal. Arbetet med systemen är omfattande och rör allt från upphandling och utveckling till utbildning och dialog med användarna.

ULL är även ansvarigt för att utveckla en ny lärmiljö i Pedagogikum.

ULL under 2007

Stora händelser under 2007 har varit att utveckla Studentportalen och driftsätta systemet. Driftsättningen, som skedde i april, gick utan problem och användningen av Studentportalen har varit hög redan från starten. Under höstterminen utvecklades portalen vidare och i slutet av året tillkom en publik vy för att göra det möjligt för studenter som inte har studentkonto och inloggning att få information om kurser och program.

Under 2006 utlyste ULL projektmedel till lärare som ville utveckla it i sin undervisning. Deras arbete fortsatte under vårterminen 2007 och resultaten av lärarnas arbete visades upp på ULL:s Minimässa.

Arbetet med planeringen av Pedagogiska Torget i Pedagogikum innebar intensifierat arbete tillsammans med projektgruppen för Pedagogikum och i nära samarbete med Wallenberg Hall Technological Team vid Stanford.

ULL fick också ett celebret besök i samband med att Kofi Annan blev hedersdoktor vid Uppsala universitet och samtidigt behövde kunna delta per videolänk i en konferens som pågick i Sydafrika.

Aktiviteter

ULL arrangerar bland annat seminarier, kurser och enskilda handlednings- och informationstillfällen.

Aktiviteter i siffror

Observera att en och samma individ naturligtvis kan stå för flera besök.

Totalt

255 aktiviteter
2473 besök

Seminarier

22 seminarier
451 besök

Kurser

68 kurser
547 besök

Handledning

68 handlednings- och informationstillfällen
229 besök

Institutionsbesök

44 institutionsbesök
816 besök

Möten

53 möten för samverkan och utveckling
416 besök

Könsfördelning

52 % kvinnor
48 % män

69 % fler besök än tidigare år

ULL:s aktiviteter är av varierande slag; seminarier, kurser och enskilda handledningstillfällen i de egna lokalerna utgör en stor del av aktiviteterna, men ofta görs även besök på enheter och institutioner. Totalt har ULL:s aktiviteter under 2007 lockat ca 2473 besök, fördelat på 255 aktiviteter.

Det totala snittet för antal deltagare per aktivitet landade på knappa 10 personer per aktivitet (9,7), vilket är så gott som detsamma som under 2006. Värt att påpeka är att antalet aktiviteter ökat med 73 %, men att snittdeltagandet ändå ligger nästan konstant, vi har haft 69 % fler besökare under 2007 jämfört med 2006. Även 2006 var något av ett rekordår jämfört med tidigare år, se graferna på följande sidor för en jämförelse över längre tid.

Den populäraste aktiviteten under 2007 var Minimässan som arrangerades i Universitetshuset den 30 maj och lockade 100-150 deltagare. I övrigt har ULL nått ut med information till stora grupper vid ett flertal institutionsbesök.

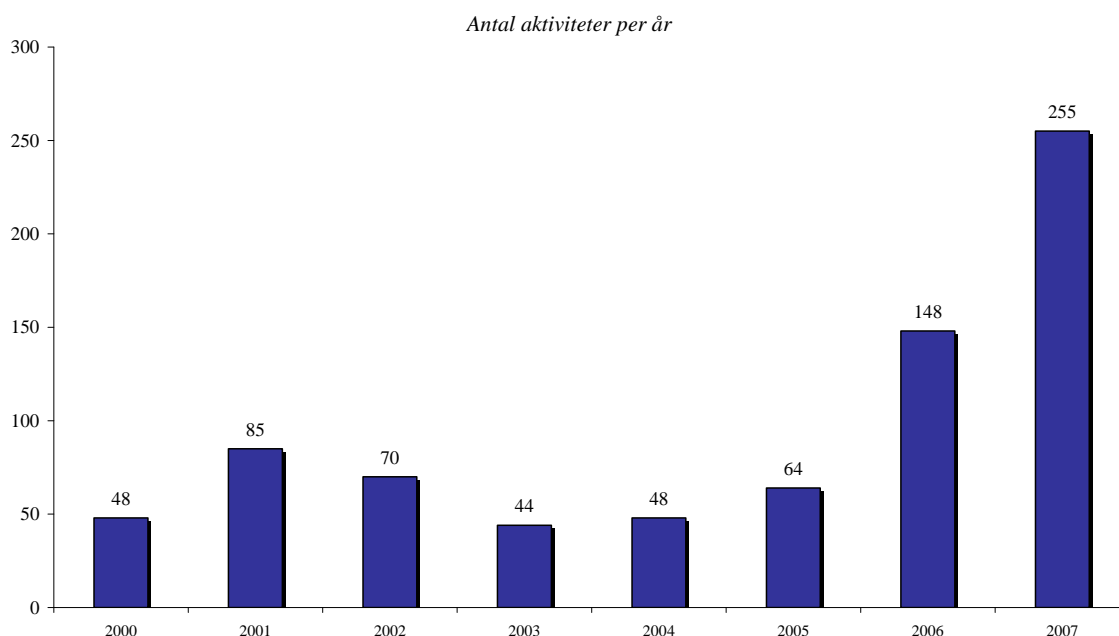
Under året hölls totalt 22 seminarier, de allra flesta i form av lunchseminarier. Vidare planerades 68 kurser, varav 57 genomfördes. Flertalet av de inställda kurserna var Studentportalkurser. I samband med inför-

andet av Studentportalen beslöts att ett stort antal kurser skulle erbjudas, så att alla intresserade skulle ha möjlighet att delta. Med i beräkningen fanns möjligheten att alla kurser inte skulle komma att genomföras, och så blev det inte heller. Totalt erbjöds 37 kurser om Studentportalen varav 29 genomfördes.

Andelen informationsmöten på institutionerna och handledning har fortsatt att öka under 2007. Handledning har hållits vid 68 tillfällen, och 43 institutionsbesök har genomförts. Detta kan jämföras med 2006 då totalt 54 handlednings- och informationstillfällen genomfördes – mer än en fördubbling!

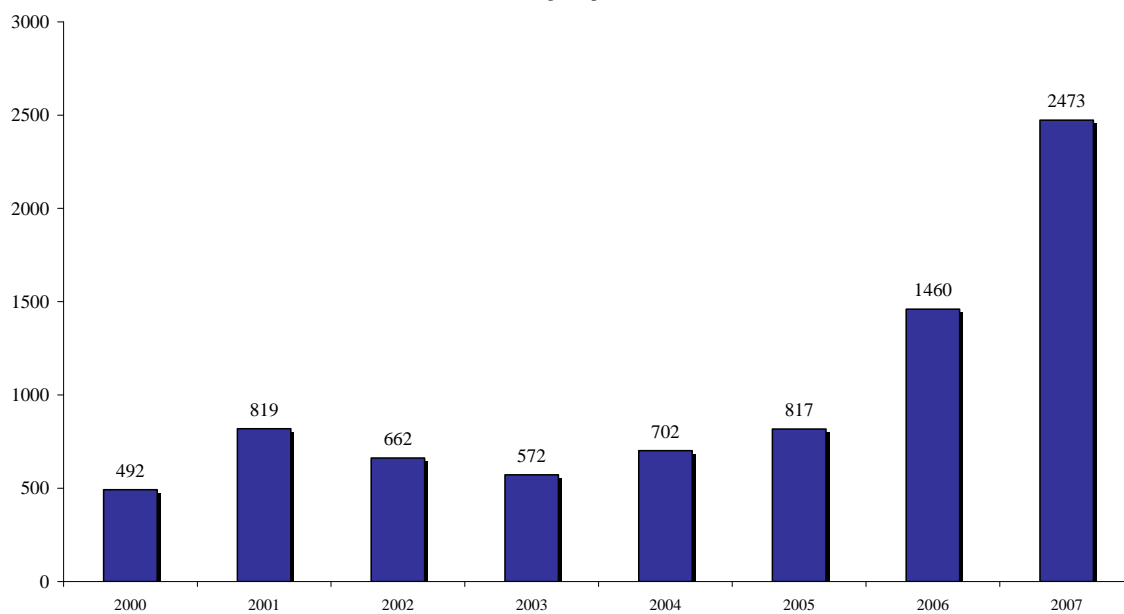
Därutöver har minst 53 möten hållits, bland annat för att utveckla Studentportalen och för att samarbeta med andra institutioner och avdelningar vid Uppsala universitet och andra lärosäten.

Könsfördelningen på ULL:s aktiviteter faller inom ramen för det jämställda även i år, med 52 procent kvinnliga och 48 procent manliga deltagare.

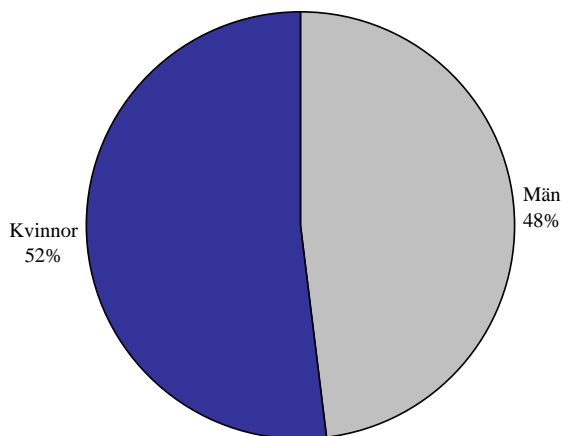
Diagrammet visar antal aktiviteter per år. Observera att det år 2000 endast genomfördes aktiviteter under höstterminen.

Antal deltagare per termin

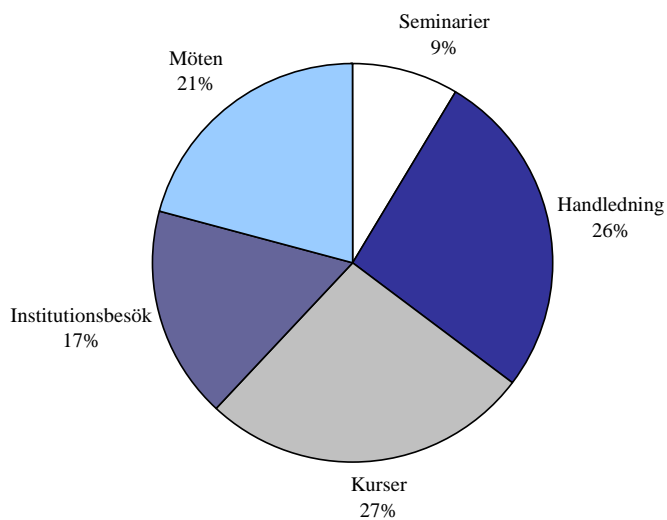
Diagrammet visar antalet deltagare per år. Observera att det år 2000 endast genomfördes aktiviteter under höstterminen.

Könsfördelning

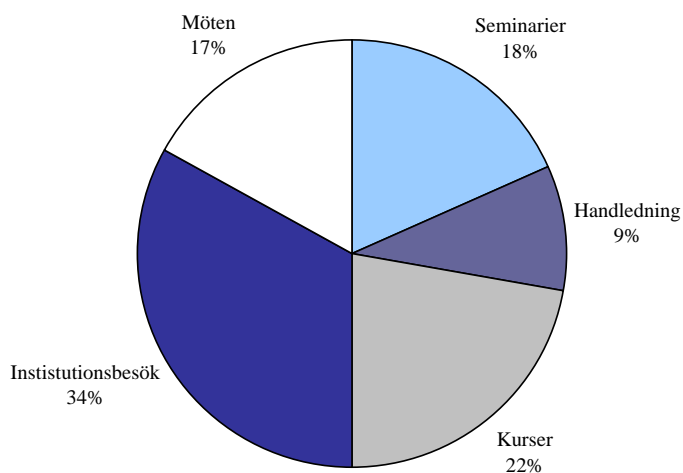
Diagrammet visar andel män och kvinnor som deltagit i ULL:s aktiviteter under 2007. Siffrorna är bara ungefärliga, eftersom statistik över könsfördelningen inte tagits vid alla aktiviteter.

Aktivitetsfördelning
Fördelning av antal aktiviteter per kategori

Diagrammet visar fördelningen och antal av olika aktivitetskategorier under 2007.

Fördelning av deltagare per aktivitetskategori

Diagrammet visar procentuell fördelning av deltagare per aktivitetskategori under 2007.

Varför it i lärandet?

Webbstöd i den öppna högskolan – en fråga om kvalitet

It innebär en omvälvande förändring som påverkar lärandet vid universitetet. Dagens unga och studenter har genom den nya tekniken tillägnat sig nya lärostilar och ser datorn som det naturliga arbetsverktyget. De ständigt tillgängliga informationsflödena förändrar den kommunikativa kontexten för all undervisning.

Uppsala universitets Learning Lab har till uppgift att bistå universitetets lärare i deras pedagogiska förnyelsearbete genom att visa vilka möjligheter till webbstöd som finns och hur de kan användas i undervisningen. I detta arbete är ULL en mötesplats för erfarenhetsutbyte över ämnes- och fakultetsgränserna.

It i lärandet är ett strategiskt område. Skälen till detta är följande:

1. Dagens unga är vana vid datorn och använder den både privat och i sina studier, för att producera text, söka information och kommunicera. De är undantagslöst avancerade användare av it. Att komma till ett universitet som inte möter dem med de arbetsätt och verktyg de är vana vid från sin vardag kommer inte att underlätta studierna.
2. Med webbstöd får lärarna tillgång till fler sätt att möta, undervisa och examinera studenterna. Webbaserade lösningar fungerar utmärkt tillsammans med traditionella undervisningsformer och erbjuder studenterna rikare lärmiljöer, med bättre stöd för deras studier och utökade möjligheter till fördjupning. Detta ger en grund för att möta den öppna högskolans pedagogiska utmaning: att ge allt fler studenter med allt mer varierande förkunskaper och lärostilar en akademisk utbildning av hög kvalitet.
3. Dagens ungdomar har genom informationstekniken tillägnat sig nya lärostilar och den högre utbildningen måste analysera och dra slutsatser av denna utveckling. Till exempel har förmågan att tillägna sig stora textmängder minskat medan förmågan att tolka bilder har ökat. Detta ställer krav på en pedagogisk förnyelse men medger också förbättringar. Till exempel kan komplicerade förlopp bättre beskrivas med rörliga interaktiva bilder än med en statisk bild med text. Språkinläring underlättas via ljudfiler som kan repeteras i MP3-spelare. Under praktikperioder kan kontakten med lärare och kurskamrater upprätthållas via webbaserade lärplattformar.
4. Rätt använd innebär informationstekniken effektivitet. Lärarna avlastas tidsödande rutinuppgifter genom ett väl utformat webbstöd och viktig lärartid används därmed mer effektivt. För studenternas del medför webbstödet dessutom att den formella sidan av studierna förenklas och att de får en bättre överblick över sin studiegång.
5. I Bolognaarbetet ställs bl.a. krav på att den högre utbildningen skall resultera i ”anställningsbarhet”. För både enskilda individer och för företagen är därför användningen av informationsteknik i undervisningen synnerligen betydelsefull. Att under sin utbildning få grundläggande datorfärdigheter och tillgång de till

system, program och arbetssätt som företagen använder är ett krav för att målet skall uppnås.

6. Informationstekniken är ett naturligt instrument i det internationella samarbetet. Internationaliseringen leder också till en ökad global konkurrens. Utan en utvecklad och väl fungerande informationsteknik i undervisning och forskning kan inte Sverige konkurrera i en global utbildningsvärld.

Vid den stora årliga amerikanska konferensen Educause 2007 redovisades en stor undersökning om dator och mobilanvändningen bland amerikanska barn och ungdomar¹. Slutsatsen var att om sju år kommer internetgenerationen att börja studera vid de amerikanska universiteten. I Sverige är de redan här. Ett väl utbyggt bredband och tidig datoranvändning i hemmen har lett till att den svenska ungdomsgenerationen är mycket kunniga användare av den nya tekniken. Det är en komparativ fördel för tillväxt, nya affärsidéer och miljövänliga lösningar. Om ungdomsskolan och universiteten inte har ett utvecklat pedagogiskt arbetssätt som inbegriper användningen av informationstekniken så bromsas utvecklingen.

---

¹ Sessionen: Tomorrow's Student's: *Are We Ready for the New 21st-Century Learners?* July Evans, Chief Executive Officer, Project Tomorrow-NetDay

Utvecklingsarbete 2007

Lärarprojekten

I och med ULL:s Minimässa den 30 maj 2007 avslutades ett års arbete med de tretton lärarprojekt som Uppsala Learning Lab via Swedish Learning Lab anslagit medel till våren 2006 och som sedan kompletterats med ytterligare nio projekt som finansierades av den språkvetenskapliga fakulteten.

Arbete under våren

ULL:s lärare fortsatte under vårterminen att arbeta med projekten, som startats under hösten 2006. Vid två tillfällen, i februari och i april, kallades samtliga projekt till gemensamma möten då deltagarna presenterade sitt arbete, pedagogiska och tekniska frågor av gemensamt intresse diskuterades och information om minimässan gavs. Därutöver hade ULL:s lärare enskilda kontakter med samtliga projekt och de flesta av dem, men inte alla, utnyttjade också möjligheten att komma till ULL eller få besök på den egna institutionen för att diskutera genomförandet av projekten. Flera av deltagarna kom, naturligt nog, att delvis omformulera sina mål under arbetets gång och i den processen fanns ULL:s personal med för att ge råd, visa på nya möjligheter m.m.

Ett av projekten beslöt, efter diskussioner på den egna institutionen och med ULL, att avbryta arbetet och återlämnade projektmedlen. Anledningen var framför allt att den personalmässiga situationen på institutionen inte längre medgav att projektet genomfördes. Återstående 21 projekt fortsatte sitt arbete.

Utvärdering

Processen kring lärarprojekten utvärderades av Charlotte Sävås Nicolaisen från Utvärderingsenheten i Uppsala kommun. Hennes rapport *Utvärdering av lärarprojektmedel för IT i undervisning* (se bilaga 2).

De huvudsakliga slutsatserna i utvärderingen kan sammanfattas så:

- Utan externa projektmedel skulle få eller inga av dessa projekt ha kunnat genomföras
- De gemensamma projektmötena ansågs endast delvis angelägna. De skulle ha präglats mer av erfarenhetsutbyte mellan deltagarna
- Det enskilda stödet från ULL:s personal ansågs generellt ha varit gott eller mycket gott även om vissa var mindre nöjda.
- Förutom erfarenhetsutbyte verkar framför allt teknisk support vara av avgörande intresse
- Minimässan upplevdes mycket positivt av de flesta.
- Projekten hade i många fall etablerat sig som en del i institutionernas kursutbud och hade i något fall redan lett till en radikal omprövning av hela ämnets kursstruktur

Sammanfattning av lärarprojekten

Från ULL:s sida måste arbetet med lärarprojekten anses som mycket lyckat. Åtskilliga nya lärare och institutioner har kommit att utveckla nya

former för webbstöd i sin undervisning. I flera fall har positiva resultat redan visat sig.

- Bibliotekarierna Eva Nordgren och Linda Thorn har skapat en kurs i informationssökning, som kombinerar generella och ämnesspecifika delar på ett sätt som gör den användbar inom alla vetenskapsområden.
- Karin Hassan Jansson och Märith Gunneriusson Karlström har utvecklat en fortbildningskurs i genushistoria som erbjuder kompetensutveckling per distans för yrkesverksamma lärare. Kursen innehåller inspelade föreläsningar, metodövningar, diskussionsforum m.m.
- Carina Ahlstedt har utvecklat webbstöd för sjuksköterskeprogrammet och bl.a. visat hur webbdiskussioner förbereder studenterna så att seminarier blir mer effektiva, hur studenter på ett program med VFU (verksamhetsförlagd utbildning) kan hållas samman och hur externa lärare och handledare kan integreras i utbildningsmiljön.

På ULL har vi också lärt oss mycket om lärarnas varierande behov och önskemål, men även om vad som verkar angå praktiskt taget alla lärare.

Sedan tidigare har vi genom våra seminarier och kurser strävat efter att utgöra en given plats inom universitetet för just utbytet av erfarenheter mellan lärarna. Hur viktigt detta är framgår tydligt av lärarnas egna projektvärderingar och på olika sätt bör vi försöka utveckla den aspekten av vårt arbete ytterligare. Omedelbart bör vi följa upp projekten genom att inbjuda dem till ytterligare samlingar under 2008 för att följa hur de har utvecklats och vad som vi kan hjälpa till med.

De ekonomiska resursernas avgörande betydelse för utvecklingen av webbstöd är ännu en viktig slutsats av projekten. Hur välgörande tillfälliga satsningar av detta slag än är, är det tydligt att lärarna behöver stabila resurser - i tid och pengar - för kursutveckling. Utan fakultets- och institutionsledningarnas aktiva och långsiktiga engagemang kommer webbstödet troligen inte att kunna bli den viktiga och självklara del av undervisningen som den uppenbarligen kan vara.

Lärarprojekten påvisar också klart betydelsen av att lärarna har enkel och snabb tillgång till kvalificerad teknisk support. Den telefon- och mejlbaserade supporten anlitas flitigt, men måndagarnas öppna "verkstad" på ULL är också en resurs som borde kunna utnyttjas av fler lärare.

Det är glädjande att flera av projekten också verkar få en spridningseffekt, särskilt påtagligt inom den språkvetenskapliga fakulteten, där ULL under projektåret har haft kontakter på lärar- och ledningsnivå med samtliga institutioner. Dessutom har projektdeltagare inbjudits av sina institutioner att tala om webben i undervisningen för en större krets av lärare. Flera av projekten fortsätter också att utvecklas med stöd från ULL, t.ex. undervisningen i franska och estniska.

Studentportalen

Under första kvartalet av 2007 fortsatte utvecklingen av den nya universitetsgemensamma Studentportalen. Projektet har följt den kravspecifikation som fastslogs av rektor den 29 november 2005. Den 23 april avslutades projektet och Studentportalen övergick i förvaltning. Uppsala

Learning Lab drev projektet och är nu systemförvaltare för Studentportalen.

Öppen källkod

Offentliga organisationer står inför frågan om man kan kräva att medborgarna köper programlicenser för att ta del av offentliga handlingar, och många väljer därför att arbeta med program med öppen källkod, som är kostnadsfria för användaren. Uppsala Learning Lab har ett uttalat mål att arbeta med system i öppen källkod och Studentportalen är det främsta exemplet på detta. Genom öppen källkod skapas möjlighet att ändra och modifiera i koden så att systemet skall kunna anpassas efter användarnas önskemål eller förändringar i andra system.

I takt med att lärarna utvecklar undervisningen så skall systemen kunna anpassas efter deras önskemål. Personalen på ULL vill därför stödja lärare, forskare och övrig personal att delta i utvecklingen av it-användningen så att system utvecklas i enlighet med deras professionella önskemål.

Kostnaden för Studentportalen har varit låg med tanke på komplexitet och driften per år är också lägre än system med motsvarande antal användare (totalt ca 28.500 individer under 2007).

Oavsett om vi själva utvecklar eller köper system är dialogen mellan ULL som systemägare och användarna vid universitetet mycket viktig. Hur använder man systemet? Vilka arbetsuppgifter kan förenklas? Hur ser arbetssituationen ut? Små ändringar kan ge stora förbättringar.

Alla önskemål går inte att uppfylla, eller tar lång tid att uppfylla, det behövs tid för att utreda, designa och programmera ändringar och nya funktioner.

Täta kontakter med användarna, både gruppvis och individuellt, för diskussioner och återkoppling, gör att de får en större förståelse för varför det tar tid. Mötet med användaren handlar också om att möta rätt person, att fråga rätt grupp. Lärare är experter på pedagogiska frågor, administratörer känner till de administrativa förutsättningarna, och studenter vet vad de önskar. Självklart är det inte vattentäta skott mellan grupperna, men personalen vid ULL har som målsättning att möta alla.

En av tankarna bakom öppen källkod är att man ska kunna bygga vidare på det som andra har utvecklat. Därför har diskussioner förts med Umeå och Stockholms universitet om öppen källkod och ett eventuellt samarbete. Under våren 2007 ordnades två sammankomster med Umeå och Stockholm.

Utvecklingsarbete

Utvecklingen av nya funktioner har fortsatt efter lanseringen. Till en början bestod mycket av arbetet med att rätta till buggar och andra mindre oriktigheter, samt att säkerställa att systemet skulle ha kapacitet att ta emot höstterminens användare.

Under hösten har utvecklingsarbetet fokuserat på att utveckla en publik version av Studentportalen, samt att i mån av tid göra de mindre förbättringar som användarna önskat.

Användning

Studentportalens funktioner används flitigt men i varierande omfattning. Vissa utnyttjar endast en eller ett par funktioner, medan andra använder i stort sett allt Studentportalen erbjuder.

Att Studentportalen fyller ett behov märks inte minst på det stora antal önskemål som kommer in till systemförvaltningen. Önskemålen handlar om allt från att lägga till ett fritextfält, till att skapa nya funktioner, som t.ex. ett verktyg för att hantera praktikperioder.

Ännu är Studentportalen dock i en startfas. Fler och fler institutioner, program och fakulteter engagerar sig och förbereder övergångar från egna system till den gemensamma Studentportalen. I vilken takt detta kan ske beror på hur snabbt vi kan tillgodose behov av utbildning och stöd, och i vissa fall på att specifika funktioner utvecklas.

Organisation

Förutom de som har som sina dagliga uppgifter att arbeta med Studentportalen finns även en användargrupp, en styrgrupp och vid behov så kallade sakkunnigrupper.

Styrgruppen, varav några ledamöter är systemägare till universitetets stora system, tar beslut i strategiska frågor och håller kontakt med övriga system och organisations- och it-projekt inom universitetet.

Användargruppen består av lärare, administratörer, tekniker, studenter och representanter från närliggande system. Gruppen har till uppgift att känna av stämningar och önskemål i organisationen, prioritera önskemål och i övrigt fungera som bollplank för systemförvaltningen. Användargruppen ersätter den referensgrupp som fanns under projekttiden, och har som användargrupp haft två möten under hösten.

Sakkunnigrupper sammankallas vid behov för att diskutera en viss fråga. Gruppen är en tillfällig grupp användare som diskuterar en viss fråga i vilken de är särskilt insatta. Särskilt i samband med större förändringar eller nyutveckling sammankallas sakkunnigrupper.

Utbildning för anställda i Studentportalen

I samband med att den nya versionen av Studentportalen lanserades började ULL att erbjuda introduktionskurser. Kursen är en endagskurs som ger en bakgrund till varför den nya Studentportalen utvecklades och en genomgång av de funktioner som finns idag. Deltagarna får även prova på att själva arbeta med Studentportalen, via en demoserver.

37 kurstillfällen planerades, men på grund av få anmälda genomfördes 29 kurser med totalt 311 deltagare. Därutöver har många fått en introduktion via kursen *It i undervisningen* eller genom institutionsbesök. Kurserna har överlag fått positiv kritik i de utvärderingar som genomförs vid varje tillfälle.

Presentationer och besök

När en institution, avdelning eller annan grupp användare önskar, kommer någon från Studentportalen på besök. Innehållet i diskussionerna vid besöken är anpassade efter vilka behov användarna har: det kan gälla en allmän introduktion till Studentportalen, hjälp med att organisera arbetet vid institutionen, eller handla om att bemöta kritik och ta emot synpunkter. Under året har 17 sådana besök gjorts med totalt ca 435 deltagare.

Information

I och med lanseringen av Studentportalen informerades både studenter och anställda via press, e-postlistor och radio. Det gick även ut information via affischer, annonser och webbsidor.

Informationsarbetet har fortsatt under hela 2007 enligt den uppsatta kommunikationsplanen.

Det Pedagogiska Torget

Arbetet med det Pedagogiska Torget var intensivt under 2007². Under första halvan av året arbetade arbetsgruppen för Pedagogiska Torget vid ett flertal möten tillsammans med projektledaren för Pedagogikum, arkitekt, inredare, AV och andra konsulter för att skapa en innovativ miljö dit lärare skall komma med sina studenter för att utforska möjligheter i att undervisa i tekniskt avancerade rum. Förutom en ordentlig genomgång av tekniska krav och teknisk utrustning har ljus- och ljudförhållanden, inredning och utformning noggrant diskuterats. Allt har ställts i relation till den kostnadskalkyl som finns att hålla sig till och då har vissa önskemål uppnåtts medan gruppen har fått ge avkall på andra.

Utvecklingen av torget har skett i nära samverkan med personal från Wallenberg Hall vid Stanforduniversitetet. Deras erfarenheter och specialistkompetens har varit en stor tillgång i arbetet. Bland annat anordnades en workshop med Robert Emery Smith och Dan Gilbert från Wallenberg Technology Team, för att diskutera pedagogiska aspekter av ny teknik i lärandet. I denna workshop deltog 12 lärare från UU. Arbetsgruppen för torget hade därefter en heldag med teamet där tekniska frågor och utformningen av torget diskuterades. Under året har sedan Technology Team besökt Uppsala vid ytterligare två tillfällen för gemensamma diskussioner.

Det pedagogiska torget i Pedagogikum.

---

² En arbetsgrupp för Pedagogiska Torget inrättades av styrgruppen för Pedagogikum i maj 2006. Ola Forsslund, civilingenjörstudent, Måns Hansson, utbildningsvetenskap (ersattes av Anders Jansson i juni), Peter Mannheimer, hum-sam, Mia Lindegren, ordförande, Eva Pärt-Enander, tek-nat, Therese Wiklund, med-farm samt Marcus Johnson, ULL.

Under hösten satte namndiskussionerna fart, eftersom det föreföll mindre lyckat att det runda torget i engelsk översättning skulle bli *square*. Jakten på ett nytt namn inleddes och inget förslag har känts riktigt lyckat. Styrgruppen för Pedagogikum har i dagsläget inte beslutat vad namnet skall vara.

Testverksamhet

Planeringen för det pedagogiska torget har pågått under hela året, och för den tekniska planeringen besöktes mässan "Integrated Systems Europe" i Amsterdam. Där undersöktes bland annat styrsystem för ljud och bild, projektionsutrustning och platta bildskärmar.

Öppna verktyg för it-baserat lärande har gått igenom, däribland lärlplattformen Moodle, operativsystemet Ubuntu och ljudinspelningsprogrammet Audacity, och under hösten har en testmiljö iordningställt.

Under året har behovet av alternativ till e-mötesverktyget Marratech undersökts, eftersom Marratechs framtid är osäker sedan Google köpt produkten. Under hösten påbörjades en diskussion med Högskolan i Gävle om ett gemensamt projekt för att kartlägga alternativa e-mötesprogram. I slutet av året biföll NSHU en projektansökan om en sådan inventering. Arbetet beräknas vara klart under våren 2008.

Årets övriga aktiviteter

Seminarier

Sedan starten 2000 har ULL regelbundet arrangerat seminarier på aktuella teman inom området it i lärandet, men också seminarier som behandlar it-relaterade frågor i allmänhet, som t.ex. säkerhet. Nytt för 2007 har varit seminarier i samarrangemang med NITA, Nationellt IT-användarcentrum. Där har frågor om rättsäkerhet och övervakningssamhället behandlats. Seminarierna var mycket välbesökta, vilket visar på ämnets betydelse. Dessa seminarier är inte medräknade i ULL:s statistik.

De flesta seminarier sker vid lunchtid, och då bjuds deltagarna på en lunchsmörgås, för att hinna med både lunch och seminarium. Lunchseminarierna är alltid populära och snittdeltagandet under året var 22 personer per seminarium. I denna siffra är också ULL:s Minimässa inräknad. Om denna tas bort så var snittdeltagande 17 personer. Med tanke på att endast 27 personer får plats i lokalen, och att det därför ofta händer att alla intresserade inte får plats, är detta ett högt medeltal.

Under 2007 arrangerades följande seminarier:

- Webbstöd för kvalitet
- Informationssamhället - myt, verklighet eller självbedrägeri?
- Från 27 till 800 distansstudenter på fyra år
- Rikspolisstyrelsen halverade sina it-kostnader genom öppen källkod
- Att undervisa via nätet under praktikperioder
- Visning av Studentportalen 2.0
- Vad är säker kommunikation?
- Vägar till historien
- Klicka - och översättningen är klar?
- ULL:s Minimässa
- Nyheter i Ping Pong
- Podcasting är enklare än du tror
- Yrkeslivsanpassad undervisning ger fördjupat lärande
- Google - bra till mycket men inte till allt!
- Håll samman en programutbildning via webben
- Kursmål och tester - två sidor av samma mynt (inställt)
- Fortbildning för skolan
- Teknologiförstärkt lärande och webb 2.0
- Training Foreign Students to Access Online Information - A Proposal for Discussion

Minimässan

Temat för Minimässan i Universitetshuset den 30 maj var *Hur används it i undervisningen vid Uppsala universitet?* Utställare på mässan var 21 lärarprojekt som fått utvecklingsmedel från Swedish Learning Lab, ytterligare nio utställare från universitetet samt Ping Pong AB och Marratech AB.

Att ge lärare tillfälle att se hur andra arbetar är en av Minimässans viktigaste funktioner. Utställarnas och besökarnas livliga intresse och positiva reaktioner på mässan visar att detta är ett behov som skulle behöva fångas upp oftare och på flera sätt. Dagen avslutades med en fest för utställarna på ULL.

Minimässan besöktes av uppskattningsvis 100-150 personer.

Kurser

Kursen It i undervisningen

Kursen "It i undervisningen" motsvarar fem dagars heltidsarbete och tar upp tekniska såväl som pedagogiska aspekter på hur it används i främst undervisning men också t.ex. forskningsprojekt. Ofta ges kurserna en dag per vecka under fyra veckor. Därefter görs ett uppehåll för eget projektarbete till den femte virtuella träffen.

Under 2007 gavs kursen vid totalt fyra tillfällen. Det har varit färre personer än vanligt på de utlysta kurserna. Istället har specialkurser utformats för institutioner som begärt det. De som går kursen är nöjda och ger bra betyg åt ULL. Många tycker om att få komma till "gula huset" med dess "öppna och glada atmosfär", de anser att de lärt sig mycket på kort tid och kommer att ha nytta av det. Vissa har ansett att tempot varit för högt - men samtidigt har de angivit att de känner till frivilliga verkstäder och att man komplettera med andra kurser. Önskemål finns om att man borde ha en dag enbart om distansundervisning.

Undervisa med hjälp av en lärplattform - Ping Pong-kurser

Grundkurserna i lärplattformen Ping Pong omfattar i normalfallet två dagar. I de fall institutioner har önskat specialkurser i Ping Pong har kursen omfattat en dag. Under kursen varvas teori med praktiska övningar, materialet kan också användas för självstudier.

De institutioner som använder Ping Pong bör även ha en person med administratörsrättigheter, som kan hjälpa bl.a. lärare med återkommande administrativa göromål. För att bli Ping Pong-administratör på sin institution krävs att man skall gå en halvdagskurs på ULL. I december 2007 fanns 103 personer med administrationsbehörighet.

Kurserna har givits 10-talet gånger under 2007.

Undervisa och handleda i virtuella möten - E-möten

Marratech är ett nätbaserat verktyg som gör det möjligt att delta i e-möten från sin egen dator - ett effektivt sätt att träffas och samarbeta utan att behöva resa. Kursen består av en halvdagskurs och ett e-möte från egen dator vid ett senare tillfälle.

Under 2007 planerades sju kurser, varav sex genomfördes.

Föreläsningar och instruktioner på webben

Under kursen har deltagarna fått lära sig hur de enkelt kan producera föreläsningar i presentationsprogram med inläst berättarröst. På så sätt skapas ett mer levande material för distribution till bl.a. distansstudenter.

Kursen gavs två gånger under året, med totalt 15 deltagare.

Podsändning i praktiken

Podsändning är en relativt ny teknik för att distribuera filer, speciellt multimediafiler. Under kursen utbildades lärare i att producera bl. a. ljudfiler med inspelade föreläsningar. Filerna kan sedan delas ut till studenter, som repetition eller till dem som missat ett föreläsningstillfälle. Kursen gavs vid ett tillfälle och hade 9 deltagare. Tyngdpunkten låg på podsändningsfunktionen i Ping Pong.

Besök på institutioner, fakultetsnämnder m.fl.

ULL har ett stående erbjudande till institutioner, avdelningar, enheter, lärargrupper, fakultetsnämnder och andra grupperingar, om att komma på besök och berätta om hur man nyttjar it i undervisning, forskning och administration. För ULL är det också betydelsefullt att under dessa besök få veta vad man konkret önskar få hjälp med på institutionsnivå.

I vissa fall leder besöken till mer återkommande kontakter, t.ex. när en institution vill introducera en lärplattform i undervisningen. Några av dess presenteras nedan.

Institutionen för kvinnors och barns hälsa

I och med inrättandet av det nya Barnmorskeprogrammet ökade intresset för att lära sig Ping Pong vid Institutionen för kvinnors och barns hälsa. Utbildningen startade i januari 2007 och avsikten var att använda lärplattformen genomgående i alla kurser i programmet för att distribuera material och kommunicera med studenterna. Även andra delar vid institutionen har fått besök och handledning.

Institutionen för kirurgiska vetenskaper

Under 2007 startades ett projekt för att implementera Ping Pong på läkarprogrammets kirurgtermin där ULL har givit en skraddarsydd kurs om fem dagar vid två kurstillfällen. Syftet med satsningen är att nå ut med undervisningen till studenter som har klinisk placering i regionen. Detta åstadkoms med hjälp av olika internetbaserade hjälpmedel.

Att ha en skraddarsydd kurs för en grupp lärare från ett och samma ämne ger en effektiv kurs. Förutom att deltagarna lär sig undervisa via lärplattform och e-möten, kan man diskutera likheter och olikheter i de olika delkurserna inom ämnet och t.ex. sätta upp gemensamma strukturer i kursdelarna i lärplattformen, vilket ger ett mer enhetligt intryck och tydligare överblick för studenterna.

Institutionen för kärn- och partikelfysik

Från och med hösten 2007 ges i ett samarbete inom ramen för Nätuniversitetet masterprogrammet ”Distance IT-based M.Sc.-level Study Program in Energy Technology”, där kurserna delvis hålls via webben. Under våren 2007 diskuterade en lärargrupp vid Institutionen för kärn- och partikelfysik undervisningsmetoder och idéer med KTH Learning och Uppsala Learning Lab.

Kursvärderingar vid samhällsvetenskapliga fakulteten

Den samhällsvetenskapliga fakultetens kvalitetsgrupp planerar att fr.o.m. hösten 2008 genomföra kursvärderingar vid hela fakulteten med it-stöd. Mats Cullhed från ULL har varit adjungerad vid gruppens möten under våren 2007 och har utifrån kvalitetsgruppens mall också skapat det gemensamma kursvärderingsformulär som skall användas, samt givit synpunkter på det praktiska genomförandet.

Senaten

Mia Lindegren presenterade ULL:s verksamhet vid senatens sammanträde i maj tillsammans med rektorsrådet för it, Ewert Bengtsson och docent Else Nygren. Temat för Senatens möte var "it i lärande och undervisning".

Historisk-filosofiska fakultetsnämnden

I början av maj besöktes ULL av historisk-filosofiska fakultetsnämnden, som bjudits in för att diskutera vilken roll som ULL kan spela för utvecklingen av webbstöd inom de humanistiska ämnena. Bland de saker som togs upp kan nämnas frågan om i vilken utsträckning institutionerna begär att studenterna skaffar studentkonto, det effektiva resursutnyttjande som webbstöd kan möjliggöra samt campusområdets nya satsning EPARIT, Engelska parkens informationsteknologiska centrum för utbildning och forskning inom humaniora, språk och teologi.

Under hösten besöktes också ULL av Ingrid Almqvist, EPARIT:s nyttillträdda föreståndare.

Sammanställning av besök under 2007

Under 2007 har totalt 44 besök gjorts på institutioner, avdelningar eller i olika grupper. Vissa har fått flera besök, då det funnits mer omfattande behov. De följande 29 grupperingarna har fått besök från ULL en eller flera gånger:

- Centrum för genusvetenskap
- Engelska institutionen
- Fysiska institutionen
- Historiska institutionen
- Institutionen för ABM
- Institutionen för arkeologi och antik historia
- Institutionen för ekologi och evolution
- Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap
- Institutionen för hushållsvetenskap
- Institutionen för informationsteknologi
- Institutionen för informationsteknologi
- Institutionen för kirurgiska vetenskaper
- Institutionen för kulturgeografi
- Institutionen för kvinnors och barns hälsa
- Institutionen för lingvistik och filologi

- Litteraturvetenskapliga institutionen
- Institutionen för medicinska vetenskaper
- Institutionen för moderna språk
- Institutionen för neurovetenskap
- Institutionen för onkologi, radiologi och klinisk immunologi
- Institutionen för psykologi
- Institutionen för pedagogik
- IT-stöd
- Matematiska institutionen
- Medfarm DoIT
- Moderna språk
- Nordiska språk
- Uppsala universitetsbibliotek, vårdbiblioteket, Ekonomikums bibliotek, ILU:s bibliotek, Karin Boye-biblioteket
- Prefektmöte inom Tekniska och naturvetenskapliga vetenskapsområdet

Möten för samverkan och samarbete

ULL:s uppdrag och aktiviteter sträcker sig över ett stort område och det är av stor vikt att regelbundet träffa andra aktörer internationellt, nationellt och inom universitetet. Det görs via både formella och informella möten. Genom ULL:s kontakter med lärare och institutioner via seminarier och kurser samt kontakter med såväl it-stödjande funktioner som andra enheter vid förvaltningen kan information och synpunkter spridas.

NSHU

Inom ramen för Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning, NSHU, är Mia Lindegren suppleant i kontaktgruppen där Karin Apelgren, UPI och Einar Lauritzen, Studerandebyrån är ordinarie ledamöter. I slutet av 2007 skapade NSHU en arbetsgrupp för IKT i vars styrgrupp Mia Lindegren ingår. Grupperna träffas regelbundet i nätbaserade möten och på några gemensamma möten.

UR Access

Marcus Johnsson och Mia Lindegren är ledamöter i Streamingprojektet UR/Access styrgrupp.

PAUG

Ping Pong är en svensk lärplattform som används vid flera lärosäten och kommuner i Sverige. Användargruppen PAUG, Ping Pong Academic User Group, består av ca 45 aktiva personer som tillsammans representerar fler än 240 000 licensierade användare av lärplattformen Ping Pong. I gruppen ingår bl.a. systemansvariga, it-pedagoger, lärare, och kursproducenter. Syftet med PAUG är att höja den pedagogiska kvalitén i nätbaserat lärande och att driva på vidareutvecklingen av lärplattformen Ping Pong.

En gång per termin samlas medlemmarna för ett tvådagarsmöte och under 2007 var Göteborgs universitet och Högskolan i Jönköping värdar för sammankomsterna.

Studiebesök vid Åbo Akademi

18-20 juni besökte de flesta i ULL:s personal Åbo Akademi och deras Lärcenter för att utbyta erfarenheter och idéer. Båtresan till och från Åbo användes för ULL:s visionsarbete och verksamhetsplanering.

Inom Uppsala universitet

Områdesnoder för expertstöd inom it

För att utveckla vissa typer av teknikstöd t.ex. multimedia och simuleringar krävs relativt avancerad specialistkompetens. Inom respektive vetenskapsområde finns centra för ämnesdidaktisk IT-utveckling etablerade. Inom medicin och farmaci finns MedFarm DoIT som utvecklar system och multimedia för bl.a. läkarutbildningen. Ett Didaktiskt centrum, EPARIT, har inrättats inom humaniora och samhällsvetenskap och ett Visualiseringscentrum inom teknik och naturvetenskap. Vid var och en av dessa bedrivs utvecklingsarbete och arbete för att stödja användning av it inom undervisning och lärande på mer ämnesspecifika sätt. Via regelbundna möten samverkar ULL tillsammans med de noderna.

Möten om Studentkonton

Många distanslärare och administratörer upplever att det tar lång tid för studenterna att få sina Studentkonton när terminen startat. Detta gör att studenterna inte kan komma in i t.ex. Studentportalen och Ping Pong. Dessa synpunkter har förts vidare till universitetets it-chef, som har sammankallat till två möten under hösten, för att diskutera problemet och vilka lösningar som finns.

Nätpub

Under hösten har ULL inbjudit intresserade lärare till informella möten, s.k. nätpubar, den första helgfria tisdagen i varje månad. Deltagarantalet har varierat från ca 5 till 15.

Samverkan inom UPI

Samverkan inom UPI sker dels genom samarbete mellan olika arbetsgrupper för kursutveckling och information och dels genom regelbundna möten. Under 2007 beslöts att dela på UPI. Skälet till delningen är främst att de två enheterna båda har stora verksamhetsdelar som skiljer sig åt.

För de frågor där uppdraget överlappar mellan PU och ULL sker redan i dag samverkan och det kommer att fortsätta utvecklas. Detta möter man bl.a. via deltagandet i varandras kurser samt genom den samlokalisering som är planerad i Pedagogikum samt de redan inledda samverkansprojekten.

Mats Cullhed och Eva Pärt-Enander har vid flera tillfällen medverkat vid Peter Reinholdssons kurser i handledning, både på den internationella, engelskspråkliga kursen *International Supervisor Training Course* och vid den svenska varianten *Handledning utan gränser*. Eva Pärt-Enander har tillsammans med Anna Hedin och Maja Elmgren från Pedagogisk utveckling utvecklat kursen *Att vara kursansvarig* och är ansvarig för delen *Praktiska redskap för lärare och studenter*.

Projekt

Prolearn - Network of Excellence

Prolearn, det europeiska excellensnätverket för *professional learning*, där Uppsala Learning Lab har varit medlem, har existerat i fyra år och avslutade sin EU-finansiering under 2007. Samarbetet inom nätverket går dock vidare på många olika plan och har bl.a. lett till bildandet av European Association of Technology Enhanced Learning, www.ea-tel.eu, samt etablerandet av Professional Training Facts, www.professional-training-facts.com, som en återkommande konferens om lärande i yrkeslivet. Dessutom har Prolearns sommarskola, www.prolearn-academy.org, etablerats som ett årligen återkommande evenemang i syfte att stärka och vidareutveckla det nätverk av doktorander inom Technology-Enhanced Learning som byggts upp inom Prolearn. ULL får genom nätverket möjlighet att delta i olika EU-projekt och inbjuds att delta i internationella konferenser.

EU-projektet LUISA

Den första mars 2006 startade EU-projektet Luisa i samarbete med Knowledge Management Research-gruppen vid KTH. Syftet med projektet är att utveckla och testa ny teknologi för att förbättra åtkomst och arbetsflöde kring digitalt undervisningsmaterial (s.k. läroobjekt) för både industri och högskola i Europa. För att åstadkomma detta kommer nyligen etablerade standarder för hantering av läroobjekt (IEEE/LOM och IMS Learning Design) att kombineras med web services för den semantiska webben (WSMO).

Web services har vuxit fram ur ett behov av att maskiner automatiskt ska kunna välja och kombinera webbaserade tjänster, t.ex. banktjänster, samhällstjänster, webbhandel. I och med LUISA sker det första större testet av denna teknologi. I förlängningen kan utvecklingen inom LUISA bidra till ökad återanvändning av läroobjekt både inom universitetsundervisning och inom företagsutbildning.

Projektet är ett samarbete mellan fyra företag och fyra universitet i Spanien, Frankrike, Italien, Storbritannien och Sverige. I projektet ingår bl.a. franska Airbus, som är världsledande inom "corporate e-learning" samt italienska Giunti i-Labs som tillverkar Learn-Xact, ett av världens ledande LCMS:er (Learning Content Management System).

LUISA projektet har gjort substantiella framsteg under året med prototyp 1 i stort sett klar vid årsskiftet 2007/2008. ULL har redan fullgjort sin huvudsakliga uppgift inom projektet, att tillhandahålla bra s.k. metadataeditorer, vilka behövs för att skapa det material som ska användas i prototyperna 1 och 2. Det som kvarstår är konsolideringsarbete, dokumentation samt en mängd mindre uppgifter som vi lovat att genomföra.

Projektet strömmande media

Under 2007 gick ULL med i UR Access, ett treårigt projekt med ett tiotal lärosäten inblandade. I UR Access har Utbildningsradion tillgängliggjort ca 4000 produktioner via internet. Syftet är att kunna distribuera UR:s alla program till studenter, lärare och forskare i ett slutet nätverk. Här kan lärare hitta film- och ljudinspelningar som kan användas inom undervis-

ningen. Det är även möjligt att som lärare publicera material på servern så att det blir tillgängligt för samtliga studenter och lärare i projektet.

Strömmande media är filer som kan ses i webbläsaren under tiden som de laddas ner. Idag finns det två möjligheter att använda strömmande media i undervisningen vid Uppsala universitet: Via UR Access: TV- och radioprogram från Utbildningsradion eller via en webbserver, t.ex. lärplattformar (Ping Pong, Moodle o.dyl.) eller webbhotellet.

Systemägarskap

ULL är systemägare till lärplattformen Ping Pong och e-mötesverktyget Marratech. Systemägarskapet innebär ansvar för avtal, upphandling, utbildning och support.

Ping Pong 2007

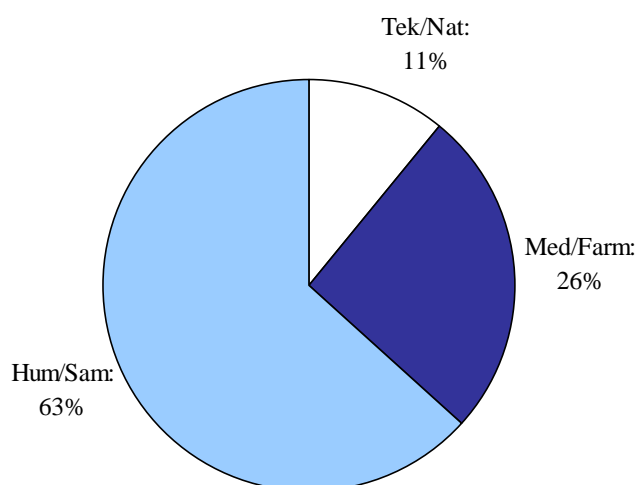
Användningen av Ping Pong har stadigt ökat sedan starten 2000. Antalet unika användare som loggade in i Ping Pong var år 2000 cirka 1000 personer för att år 2006 ha ökat till 13109 användare.

Antalet kursvärderingar har räknats särskilt då många lärare explicit har namngivit aktiviteten som en kursvärdering. Under användes 2007 kursvärderingsfunktionen vid 144 tillfällen.

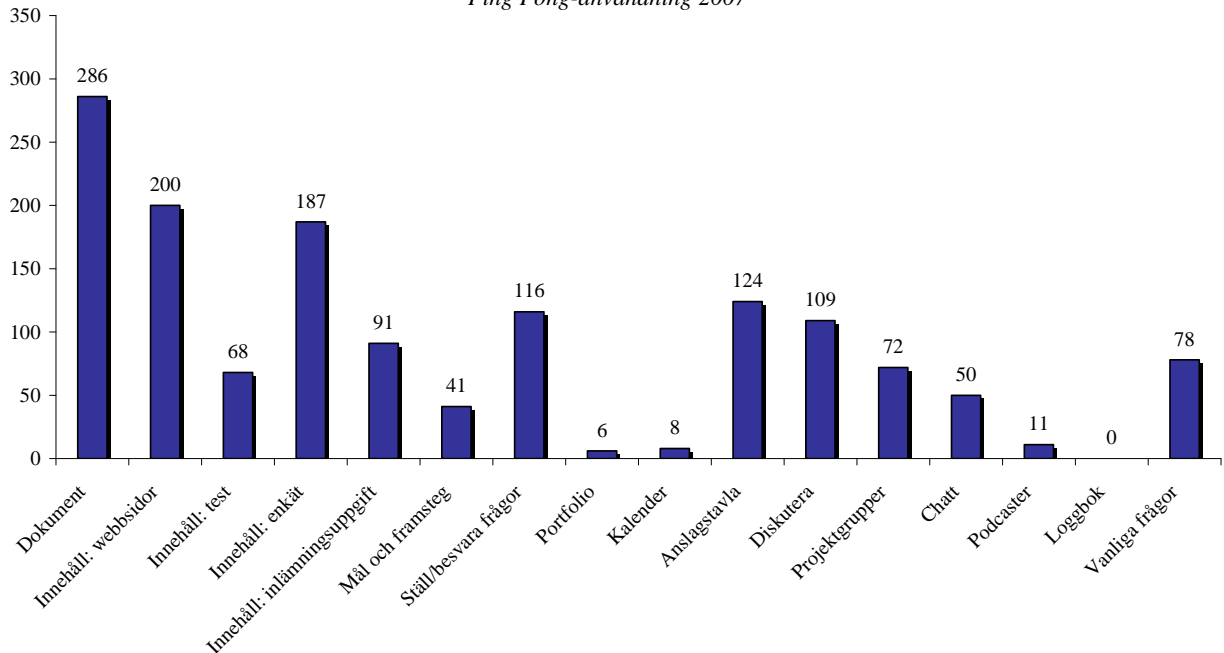
<i>Ping Pong aktiviteter (antal)</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>Förändring 2006/2005</i>	<i>Förändring 2007/2006</i>
använder fler än 2 funktioner	125	203	267	62 %	32 %
använder 2 funktioner	13	36	22	77 %	-39 %
använder 1 funktion	120	170	161	42 %	6 %
Summa	258	409	451	56 %	10 %

Statistiken ovan visar en ökning av användningen av Ping Pong mellan åren 2006 och 2007 på totalt 10 %.

Användning av Ping Pong per vetenskapsområde

Ping Pong-användning 2007

Diagrammet visar användning av olika funktioner i Ping Pong under 2007. De funktioner som används mest är dokument, webbsidor och enkäter.

Siffrorna är från början av december, och baseras på aktiviteter i lärplattformen som har så många inloggningar att den kan bedömas vara en given kurs och inte ett övningsexempel.

Enkät om lärplattformen Ping Pong

Under höstterminen genomfördes en enkät av vad studenter och lärare anser om lärplattformen Ping Pong. Antalet tillfrågade studenter var 500. Svarefrekvensen var 46 % (webbsidan besöktes av 50 % av de tillfrågade). Antalet tillfrågade lärare var 100 och deras svarefrekvens var 56 % (webbsidan besöktes av 63 %).

Helhetsbetyget för lärplattformen visar att en överväldigande majoritet av användarna är nöjda. Hela 77 % av lärarna och 58 % av studenterna ger betyget ”med beröm godkänd” och ”väl godkänd”. Avseende användarvänlighet så anser 88 % av studenterna och 88 % av lärarna att den är bra. På samma sätt ger man ungefär lika höga poäng på själva layouten, dvs. gränssnittet.

I enkäten tillfrågades både lärare och studenter om vad som ansågs vara det bästa respektive det sämsta med lärplattformen. Till det bästa nämner studenter och lärare ofta samma sak, t.ex. att allt är samlat på ett enda ställe, att man slipper e-post och att man kan kommunicera lärare-student utan att vara på samma plats. Studenterna nämner dessutom att systemet är enkelt att använda, att man får överskådlig bild av kursen och får ta eget ansvar. Lärarna tar upp att systemet ger bra stöd för hantering av inlämningsuppgifter och automaträttade tester, ger god överblick i studenternas framsteg, skapar mer interaktion och öppnar till dialog och är bra för att ge återkoppling till studenterna.

Studenterna menar att det sämsta med lärplattformen är att inte fler kurser använder det! De nämner även sådant som att det inte finns schema, att det är rörigt att hitta samt att lärarna inte alltid kan systemet eller att lärarna har övertro på dess funktion.

Lärarna anser att det sämsta med systemet är att det tar tid att lära sig en lärplattform och att det kräver en annan pedagogik samt kräver mer arbete. Lärare är osäkra på integritetsskyddet för studenterna, tycker att det är för många funktioner samt är oroliga att den personliga kontakten med studenter kan minska.

E-mötesverktyget Marratech

Marratech är ett verktyg för e-möten, där deltagarna med hjälp av webbkamera och headset kan se och prata med varandra samtidigt som man delar en skrivvyta. Att använda Marratech är kostnadsfritt för anställda vid Uppsala universitet.

Varje e-möte sker i en virtuell hörsal eller i ett grupprum. Universitetet har fem hörsalar och två grupprum. Bokningen av dessa visar en stadig uppgång för användningen. För dem som regelbundet använder Marratech delar systemadministratören ut behörigheter för att själva boka e-mötesrummen. Det totala antalet timmar som bokades var drygt 2000. Det finns även möjlighet att använda Marratech utan bokning.

Support och verkstad

Support sker via mejl och telefon under kontorstid. Man kan också besöka ULL:s drop-in-verkstad som är öppen varje måndagseftermiddag. På verkstaden kan man med hjälp av handledare diskutera, planera och testa hur man kan använda it i sin undervisning. Under året har cirka 100 besökare kommit till verkstaden.

Det totala antalet supportärenden som mottagits under året har varit ca 4000 mejl och ca 1300 telefonsamtal, förutom de som kommit i samband med besök på verkstaden.

Informationsaktiviteter

Informationsaktiviteter

Under 2007 har Studentportalen stått i fokus för olika informationsaktiviteter. Pressmeddelanden har skickats ut och i oktober 2007 gjorde TV4 Uppland ett nyhetsinslag och Universens webbtidning en större artikel om Studentportalen och öppen källkod.

För att enkelt kunna uppdatera sidor, ha nyheter via rss och använda dynamiska webbsidor har ULL flyttat över befintlig webb till ett CMS-system i öppen källkod.

Som vanligt producerades även programblad för vårens och höstens aktiviteter på ULL. Det togs även fram material för att sprida information om ULL:s Minimässa om it i undervisning och i forskningsprojekt.

Mediebevakning

Ull har framkommit i externa media vid ett antal tillfällen under året, och dessutom förekommit i universitetsinterna publikationer ytterligare några tillfällen.

Utbildning över nätet ger alla studenter samma teori, Läkartidningen
2007-02-28

Öppen källkod - grunden för nya Studentportalen, TV4-nyheterna
Uppland, 20071117

Öppen källkod - grunden för nya Studentportalen, LearningNet,
20071116

Minimässa om IT i Uppsala universitets undervisning, LearningNet,
20070615

Konferens- och kursdeltagande

Educause

I oktober besökte Mia Lindegren och Eva Pärt Enander Educause, en stor konferens för amerikanska lärosäten, även besökt av många europeiska universitet. Educause har förutom flera hundra seminarier, workshops och diskussionsmöten också en stor mäsas där de stora it-företagen deltar och då med inriktning mot utbildningsområdet.

Konferensen ger god överblick över vad som är aktuellt inom området it i undervisning och utbildning. Sammanfattningsvis kan man konstatera att öppen källkod har lyfts från att ha varit en sido-arrangerad verksamhet till att få ett särskilt intresse. Webbportalsystemet Uportal, som bygger på öppen källkod, och därmed Java Architecture Interest Group, fick ett av tre pris under konferensen och flertalet seminarier behandlade öppen källkod. Ett annat exempel är att ett företag som är konsulter för Moodle, en lärplattform i öppen programvara, hade lika stor monter och framträdande plats i utställningshallen som Microsoft, Novell och Apple.

Second Life var definitivt en applikation som utforskades i undervisningssammanhang, framför allt för it- och multimedia utbildningar. Att bygga virtuella världar för undervisning och seminarier ingick som en del av själva utbildningen och resultatet var klart imponerande.

”Om sju år är internetgenerationen här”, menade Julie Evans som redovisade resultaten från en omfattande undersökning av elever från K-12, avseende ungdomars dator och mobilanvändning. Vi svenskar kunde konstatera att Sverige ligger före, internetgenerationen har redan börjat vid de svenska universiteten.

Online Educa

Online Educa i Berlin är den europeiska konferensen för it och utbildning, och besöktes av Eva Jansson och Ellen Jacobsson. Konferensen liknar Educause, med seminarier, workshops och mässhall, men i en mindre skala. Även vid denna konferens kunde konstateras att Sverige och Uppsala universitet ligger bra till i användning av it, men att vi måste vara aktiva för att inte bli omsprungna. It i undervisning blir allt mer vanligt även på grundskolenivå, och framtidens studenter kommer att ha allt större förväntningar på god it-användning i utbildningen.

Nätuniversitetet: Att ge bort kunskap

KK-stiftelsen och NSHU inbjöd till en seminariedag under rubriken ”Att ge bort kunskap”. I presentationen av initiativet menade man att de senaste årens teknikutveckling har skapat möjlighet för alla att delta i utvecklingen av nätets innehåll. I detta ingår digitala resurser inom lärande som bör kunna återanvändas och delas mellan lärare och andra aktörer. En rapport med titeln ”Att ge bort kunskap gratis” finns att hämta under: <http://www.kks.se/templates/Publications/PublicationPage.aspx?id=10988>

NUAS Informatörskonferens

Uppsala universitet var värd för årets upplaga av de nordiska universitetens informatörskonferens. Från ULL deltog Eva Jansson och Ellen Jacobsson. Programmet innehöll sessioner på olika teman, där deltagarna fick insikt i vad som är aktuellt för andra, mycket liknande, verksamheter.

Anställda vid ULL under 2007

Mia Lindegren, chef och handläggare vid den Virtuella it-fakulteten
E-post: Mia.Lindegren@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 96

ULL-lärare

Eva Pärt-Enander, lärare och kursansvarig, 80 %
Universitetslektor, Institutionen för informationsteknologi,
Avd. för teknisk databehandling
E-post: Eva.Part-Enander@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 91

Mats Cullhed, lärare 50 % (fr.o.m. september 60 %)
Forskare, Institutionen för arkeologi och antik historia,
Antikens kultur och samhällsliv
E-post: Mats.Cullhed@antiken.uu.se
Telefon: 018-471 62 95

Peter Mannheimer, lärare 25 %
Kursledare, Teologiska institutionen
E-post: Peter.Mannheimer@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 91

Systemadministration

Giovanni Pineda, Ping Pong- och Marratechsupport, 100 %
E-post: Giovanni.Pineda@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 93

Marcus Johnson, teknikansvarig 50 %, support 50 %
E-post: Marcus.Johnson@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 99

Information och webb

Eva Jansson, informatör för UPI 50 %, Studentportalprojektet 50 %
E-post: Eva.Jansson@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 92

Heigo Kadakmaa, webb
E-post: Heigo.Kadakmaa@learninglab.uu.se
Telefon: 070-656 50 44

Ekonomi och administration

Anette Vikberg, ekonomiansvarig, 50 %
E-post: Anette.Vikberg@learninglab.uu.se
Telefon: 018-471 62 97

Charlotte Sundström, kursadministratör, 20 %
E-post: Charlotte.Sundstrom@uadm.uu.se
Telefon: 018-471 57 61

Studentportalen

Anne Mauno (slutade i samband med att projektet avslutades),
projektledare 80 %

E-post: Anne.Mauno@uadm.uu.se

Telefon: 018-471 19 28

Ellen Jacobsson, (började i samband med att Studentportalen gick i drift)
systemförvaltare 100 %

E-post: Ellen.Jacobsson@learninglab.uu.se

Telefon: 018-471 57 09

Henrik Eriksson, programmerare 100%

E-post: Henrik.Eriksson@its.uu.se

Telefon: 018-471 77 01

Jan Danils, (slutade vid halvårsskiftet) programmerare, 50 %

E-post: Jan.Danils@its.uu.se

Telefon: 018-471 77 03

Jöran Stark, programmerare, 50%

E-post: Joran.Stark@its.uu.se

Telefon: 018-471 77 05

Carl Nettelblad, student, arvoderad

carl.nettelblad@its.uu.se

Karin Eriksson, konsult från IT-stöd, 60 %

Karin.Eriksson@its.uu.se

Anna Prodan, konsult från IT-stöd, 80% t.o.m. oktober

Anna.Prodan@its.uu.se

EU-projektet LUISA

Ambjörn Naeve, forskningsledare

E-post: amb@nada.kth.se

Telefon: 08-790 68 96

Mikael Nilsson, doktorand

E-post: mini@nada.kth.se

Telefon: 018-471 62 90

Matthias Palmér, doktorand

(projektledare för utveckling inom Studentportalen)

E-post: matthias@nada.kth.se

Telefon: 018-471 62 90

Fredrik Enoksson, doktorand

E-post: fen@nada.kth.se

Telefon: 08-790 68 96

Bilaga I: Aktiviteter 2007

Seminarier

24 januari	Webbstöd för kvalitet
31 januari	Informationssamhället - myt, verklighet eller självbedrägeri?
14 februari	Från 27 till 800 distansstudenter på fyra år
28 februari	Rikspolisstyrelsen halverade sina it-kostnader genom öppen källkod
14 mars	Att undervisa via nätet under praktikperioder
28 mars	Visning av Studentportalen 2.0
18 april	Vad är säker kommunikation?
25 april	Vägar till historien
9 maj	Klicka - och översättningen är klar?
30 maj	ULL:s Minimässa
29 augusti	Nyheter i Ping Pong
12 september	Podcasting är enklare än du tror
26 september	Yrkeslivsanpassad undervisning ger fördjupat lärande
10 oktober	Google - bra till mycket men inte till allt!
24 oktober	Håll samman en programutbildning via webben
7 november	Kursmål och tester - två sidor av samma mynt
21 november	Fortbildning för skolan
28 november	Teknologiförstärkt lärande och webb 2.0
5 december	Training Foreign Students to Access Online Information - A Proposal for Discussion

Kurser

Captivate - film utan kamera

E-möten via internet

Föreläsning, presentation, instruktion och demonstration - allt på webben

Introduktion till Studentportalen

It i undervisningen

Ping Pong-administratör

Ping Pong-kurs 1 och 2

Podcasting i praktiken

Studentportalen 2.0

The Key to the Locked Room: Online Information Resources in Low-Income Countries

Bilaga 2: Utvärdering av lärarprojekt

Under våren 2006 utlyste ULL projektmedel för projekt som integrerar pedagogik och it i lärandesituationen. Utlysningen resulterade i 46 ansökningar från de olika vetenskapsområdena.

Sex ansökningar kom från Vetenskapsområdet för medicin och farmaci, 17 från Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap och 23 från Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap.

Projektförslagen bedömdes utifrån:

- Grad av nyskapande, huruvida projektet innebär något nytt i den avsedda miljön
- Pedagogisk nytta
- Integration i kurs(er) eller på annat sätt i institutionens utbildning
- Generaliserbarhet och skalbarhet (inom institutionen och inom universitetet)
- Realism i praktiska avseenden exempelvis gällande teknik- och supporttillgång

Projekt

Följande ansökningar beviljades medel med 60 000 kronor vardera:

Samarbete och flexibelt lärande i nya sjuksköterskeprogrammet

Carina Ahlstedt, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap

Utveckling av nätbaserade övningsuppgifter i limnologi

Anders Broberg, Institutionen för ekologi och evolution

Att lära sig om interorganisatoriska relationer genom interaktiva nätbaserade fallstudier

Jaan Grünberg, Företagsekonomiska institutionen

Fortbildning i genushistoria och könsmedvetet lärande

Karin Hassan-Jansson, Historiska institutionen

Webbaserad kurs i estniska

Kirsi Höglund, Institutionen för moderna språk

Digitalisering och webb-basering av undervisning i radiologi

Maria Lönnermark, Institutionen för onkologi, radiologi och klinisk immunolog

Provningskonsten, att vara eller inte vara i "rätt" kläder

Eva Norgren, Institutionen för hushållsvetenskap

Nätkurs i GIS för arkeologer

Daniel Löwenborg, Institutionen för arkeologi och antik historia

Nätkurs i informationssökning

Eva Nordgren, Uppsala universitetsbibliotek, vårdbiblioteket

Främre orientens kulturer: introduktion, en webbaserad kurs

Olof Pedersén, Institutionen för lingvistik och filologi

Industriell mätteknik: Anpassning av kursmaterial till plattformen Ping Pong

Kjell Pernestål, Fysiska institutionen

Webbaserade tester i grundläggande kurser i beräkningsvetenskap

Stefan Pålsson, Institutionen för informationsteknologi

Högre seminarier i biblioteks- och informationskunskap, genom IKT-stött samarbete med Umeå och Lunds universitet

Kerstin Rydbeck, Institutionen för ABM

Projekt finansierade av språkvetenskapliga fakulteten

Efter att projektmedlen fördelats, beslutade Språkvetenskapliga fakulteten att även stödja de projekt från fakulteten som inte kunnat få projektmedel från ULL. Totalt genomfördes därigenom ytterligare nio it-projekt vid Språkvetenskapliga fakulteten, vilka erhöll handledning från ULL:s lärare på samma sätt som övriga lärarprojekt.

Distansundervisning i ungerska för nybörjare

Maria Dugansty-Becker, Institutionen för moderna språk

Nätbaserad skriftlig språkfärdighet i persiska

Forogh Hashabeiky, Institutionen för lingvistik och filologi

Franska A: Chat et discussion en français

Charlotte Lindgren, Institutionen för moderna språk

Skrivkurs i finska

Ulla Lundgren, Institutionen för moderna språk

Grammatisk introduktion till biblisk hebreiska med korpusbearbetning

Anette Månsson, Mats Eskhult, Institutionen för lingvistik och filologi

Nätbaserade kurser i polska

Magdalena Slyk, Institutionen för moderna språk

Sydasiens kulturhistoria - en distanskurs

William Smith, Roberto Menkes, Institutionen för lingvistik och filologi

Distanskurs i armeniska/syriska

Witold Witakowski, Institutionen för lingvistik och filologi

Utveckling av distanskurs i kurmanji

Carina Jahani, Institutionen för lingvistik och filologi

Slutredovisningen skedde vid ULL:s Minimässa i maj 2007. Läs projektens slutrapporter och den utvärdering som gjordes av dem på ULL:s webbsida.